

Izjava, izkazanih podeljen, vsak dan jutro redništvo: ulica sv. Franška 20, L. nadstropje. Dopisni list, ki se pošilja prednostno, plačilo se ne sprejema, roklopi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik: Antan Gerbec. — Lastnik tiskarne: Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Znaša za mesec L. 7., 3 meseca L. 1950, pol leta L. 323. — In celo. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-47.

3. knjiznica
JANA - Jugoslavi

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglas se računa v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglas trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtice, zahvale, poslanca in vabila po L. 1.—, oglas denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglas po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglas, naročnik in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franška 20, L. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-47.

Madžari v zagati

Poleg Nemčije, ki jo pritiska francosko porušeno podjetje, so med premaganimi narodi Madžari zasli v največjo stisko. Nahajajo se v zagati. Nazaj nečijo, naprej ne morejo.

Madžari ali — točneje rečeno — njihova voditelja in strahovalca aristokracija in plutokracija, se nečijo priti do spoznanja, da so le blazna domišljavost imperijalistični pohlepi in zločinski nagoni po zatiranju drugih narodnosti pognali Madžare v zločinsko svetovno vojno in jih pahnil v sedanjo nesrečo. Iz te zagate bi se mogli rešiti edino-le, če bi se umaknili, če bi se pred svetom skesano odpovedali svojih predvojnih načrtov, če bi pripoznali: grešili smo, če bi izpovedali iskreno in brez vsake zavratne misli: odslej hočemo biti mirni in dobri sosedje svojim sosedom. Toda v sedanjih njih generaciji ni moralne moči za tako izpoved, ker so slej ko prej zamreženi v svojo predvojno duševnost.

V tej omami in zakrknjenosti pa igrajo Madžari sedaj pred vsi Evropo kaj čudno vlogo, ki jim mora odtegniti še tisto malo simpatij, kar jim jih je ostalo morda še kje po vojni. Z ene strani se postavljajo v pozicijo močnejših, ki jim ne more nihče do živega, dvigajo pesti in napovedujejo, da si hočejo z lastno močjo zopet pridobiti, kar jim je odvzel vojni poraz, ter grozijo sosedom s silnim maščevanjem. Pri tem pa so slepi za dejstvo, da so te njihove sosedne, kakršne so danes, ustvarile države-zmagovalke ter da je to dejstvo zid, ki jim zagraja pot iz zagate.

Na drugi strani pa so v svoji stiski — berač! Izzivajo in obnemajo zahtevajo, naj jim prav iste države nagradijo — s posojilom! Kolika drznost! V ta namen se je ministrski predsednik Bethlen napotil v London, Pariz in Rim, da bi zadobil sredstva, s katerimi bi se mogli Madžari pripraviti za izvedbo svojih nakleпов in za novo ogrožanje evropskega mira. Seveda je gospod Bethlen v evropskih prestolnicah pel drugačno pesem, nego jo pevajo doma njegovi imperijalisti. Kar čedil se je od samega miroljubja. Slikal je svoje Madžare kot nedolžna jagnjeta, ki ne morejo in tudi nečijo nikomur kaliti vode, kot nesrečne reveže, ki bi morali poginuti v svoji bedi, če jim Evropa ne prisloži na pomoč. Tako se je g. Bethlen krivil, zvijal in hlipal v Rimu, Parizu in Londonu. Ni se mu posrečilo. Poročila pravijo, da se je povrnil prazen rok. Pač pa da je prinesel s seboj pouk, naj se Madžari vdajo v svojo usodo, naj točno izvajajo obveze trianonske pogodbe, naj izvršijo razorožitev in naj dajo polna jamstva, da se posojilo porabi tudi za poravnavo reparacij; potem šele pride trenutek, ko se bo moglo govoriti o posojilu.

Madžari vedo sedaj, da pot do posojila gre tudi preko Prage in Belgrada. Oni pa so še vedno v hudi zmoti, ker ne razumejo, da so danes drugačni časi, nego so bili oni pred vojno, ko so mogli njihovi močniki s hinavskimi pokloni in lažmi trositi svetu pesek v oči in se šopiriti z najdržnejšo lažjo o madžarski kulturi in madžarski državi kot najsvoboljubnejši državi v Evropi.

Nekdaj jim je vnanji svet verjel — danes pa jim ne verjame več. Francozi in Angleži so začeli od bližje — po svojih lastnih zaupnikih — spoznavati stvari na Madžarskem in — vrlino — madžarskega plemena. Kot sad takega proučevanja se množijo francoske in angleške publikacije o madžarskem vprašanju. Zlasti angleška mladina je začela resno proučevati države srednje Evrope, ki so bile angleškim državljanom do nedavno »nepoznane dežele«, in so jim mogli takile aristokratski lažnjivi natvezati, kar so hoteli.

Nedavno je izšlo v angleškem jeziku — izpod peresa E. L. C. Streeta — znamenito delo pod naslovom: »Ogrska in demokracija«. Street dokazuje na podlagi svojih lastnih študij in temeljitega proučevanja starih virov, da Ogrska ni nikaka demokratska dežela v sodobnem smislu. Ko je norveški pesnik Björnson začel prvič govoriti inozemstvu o razmerah v reakcionarni Ogrski, je bil v hudi zadregi, ker se je hotel izogniti besede »laž«, ko je razpravljal o oficijelnih izjavah ogrskih ministrov. Za specifično ogrsko vrsto »resnice« si je skoval oznacbo: »patriotično-ogrski jezik!« Pisal je: »Če je kak veliki Madžar rekel nekaj, kar mi res, je govoril — patriotičen jezik!« Tudi Streetova knjiga vsebuje dejstva, ki jih je patriotični jezik ogrskih državnikov tekotom časov vsakdar izprevergel v nasprotno, čim je šlo za to, da se je inozemstvo — »informiralo« o razmerah na Ogrskem. To je: varalo!

Pri svojem dokazovanju se opira Street izključno na ogrski material. Ko označuje madžarsko duševnost, navaja citate iz madžarskih listov, ali iz govorov odgovornih uradnih oseb. Nasproti vsaki uradni trditvi postavlja dokumentarno dokazana dejstva. Material, ki ga je nabral Street, je naravnost porazen za Madžare.

Björnson je govoril tudi o največji ogrski industriji. Mislil je, da »umetno ustvarjanje Madžarov« Istotako se Street odločno upira tistim zaperjanim Angležem, ki se verjamejo madžarskim trditvam, češ da je »ideal Madžarov« že stoletja približno isti kakor anglo-saksoneki. Street se čudi, kako se more najsvobodnejši narod primerjati z najbolj reakcionarnim! Kako se more narod, ki svojim manjšinam tudi v najbolj oddaljenih »dominijonih« dovoljuje polno svobodo, postavljati v isto vrsto z madžarskim, »ki je svoje manjšine vedno le preganjal do zadnje kaplje krvi!«

Tudi Streetova knjiga bo gotovo mnogo prispevala k pravemu spoznavanju Madžarov, njihove naravi in njihovih laži. Nazaj nečijo v svoji grešni zakrknjenosti, naprej ne morejo, ker jih je jel vnanji svet spoznavati in jim zato odtegniti svoje nekdanje simpatije. Zato se bodo nahajali v zagati, dokler ne pride med nje nov rod, ki bo razumel, da le svobodna, človeških idealov zavedajoča se Madžarska si more pridobiti nove simpatije. Le po notranji izpremembi z vidnimi dokazi nove duševnosti se morejo Madžari rešiti iz zagate tja ven na polje čistnega sožitja z drugimi narodi, posebno pa s sosedi!

čavke, ki bi naj veljale že za celo tekoče leto. Na ta način naj bi se izšlo iz zenačenja davčne zakonodaje, s katero se vladi ne muči. Kakor trdi »Politika«, bodo te izredne doklade jako občutne.

Finančni minister o naraščanju dinarja — Spekulacija na žetev?

LJUBLJANA, 5. Današnje »Jutro« objavlja sledečo brzojavko svojega belgajškega dopisnika: Finančni minister dr. Stojadinović je sprejel danes našega dopisnika in nekaj drugih novinarjev, ki jim je dal informacije o dogodkih na valutnem trgu povodom sedanjega skakanja dinarja. Smisel ministrskih izjavajev je bil:

Skok dinarja ni forsiran od finančnega ministrstva. Tečaj niso fiktivni, ampak naravna in nujna posledica stabilnosti naše gospodarske in finančne politike. Niti en švicarski frank iz posojila Hipotekarne banke se ni prodal. Pač intervenira na borzi Narodna banka po navodilih finančnega ministrstva, a to v pravcu, da zadrži prenehal porast dinarja in prepreči perturbacije, ki so neizbežna posledica takega skakanja.

Mogoče pa je, da ima svoje prste vmes tudi spekulacija na žetev, zato sta potrebni hladnokrvnost in previdnost. Končni rezultat se bo videl, ko se bodo pokazale posledice v obliki padanja cen v tuzemstvu. Blerovih deset milijonov dolarjev kot drugi obrok stomilijonskega posojila je zagotovljen. Vrše se le še pogajanja o modalitetah izplačila. Vlada čaka sedaj na odgovor Američanov na tozadevne predloge finančnega ministrstva.

Reforma pravoslavnega koledarja

BELGRAD, 5. V Carigradu se vrši kongres pravoslavne cerkve, na katerem se ima izvesti reforma koledarja pravoslavne cerkve. Na kongresu je bil stavljen predlog, naj pravoslavna cerkev enostavno sprejme Gregorijanski koledar. Ta predlog je bil odbit, sprejet pa predlog delegacije srbske pravoslavne cerkve glede uvedbe povsem novega koledarja, ki je mnogo točnejši, kakor Gregorijanski koledar. Ta novi koledar se strinja še za 877 let popolnoma z Gregorijanskim. Šele leta 2800, bi se med novim in Gregorijanskim koledarjem pojavila razlika enega dne. Nov koledar se uvede v pravoslavno cerkev še to leto, in sicer 1. oktobra na ta način, da bodo ta dan preskočili 14 dni in pisali 14 oktobra.

Sestanek bančnega sindikata

BELGRAD, 5. Pred večernim popoldne je bil drugi redni sestanek bančnega sindikata. Na tem sestanku se je razvila zelo živahna finančna politična debata. Vlada Marković je na eni strani odobraval politiko finančnega ministra, ki je dovela do stabilizacije valute. V imenu industrije pa je delegat Curčić grajal sedanji finančni politični kurz, čeprav je moral priznati, da je finančni minister s svojo politiko zelo mnogo pripomogel za divnarskega tečaja. Po njegovem mnenju sedanja deflacijska politika ne more okrepiti industrije, ki se nahaja vedno v bolj težkem položaju. Po izčrpanem dnevnem redu so se vršile volitve in je bil z malimi izpremembami izvoljen ponovno sedanj odbor.

Skupščina hrvatskih industrijcev

ZAGREB, 4. Včeraj ob 15. je bila glavna skupščina hrvatskih industrijcev pod predsedstvom veleindustrijalca F. T. Aleksandra. Kot delegat zveze slovenskih industrijcev je skupščino posetil tajnik zveze dr. Colja. Predsednik Aleksander je imel daljši gospodarsko-politični govor, v katerem je omenjal vsa najaktuelnejša gospodarsko finančna vprašanja. Skupščina je med drugim tudi odobrila spremembo nekaterih pravil ter proračun za l. 1923.

Čehoslovaška

Čehoslovaška zunanja trgovina

PRAGA, 5. Po zadnjem poročilu statističnega urada je Čehoslovaška uvozila v mesecu aprilu 2.978.231 stoletov blaga namram 2.869.892 stoletov v mesecu marcu t. l. Vrednost tega uvoženega blaga znaša v aprilu 868.933.290 čs. kron, namram 801.523.971 čs. kron v mesecu marcu. Bilanca zunanje trgovine v prvih 4 mesecih t. l. je aktivna s sledetimi posameznimi postavkami: v januarju 345 milijonov čs. kron, v februarju 282, v marcu 100, v aprilu 386 milijonov čs. kron. — V letu 1922 je znašal celokupni izvoz 18.086.348.590 čs. kron, a uvoz 12.695.515.701, tako da je trgovinska bilanca aktivna za več nego 5 milijard čs. kron.

Papirnat denar v Čehoslovaški

PRAGA, 5. Konec maja je dosegel papirnat denar, krožec v Čehoslovaški, 9.327 milijonov, t. j. dve milijardi manj nego je predvideno po zakonu. Rezerve v devizah so se povečale v zadnjem času za 78 milijonov, a rezerve v zlatu za 45 milijonov, tako da dosegajo sedaj svote 1.543, odnosno 950 milijonov čs. kron.

Rusija

Za obnovo rusko-francoskih trgovskih zvez

MOSKVA, 5. V Rusiji se nahaja francoska trgovska delegacija pod načelnostvom Gueadeja. Namen delegacije je vzpostavitev trgovskih stikov med Francijo in Rusijo.

Anglija

Baldwinovo posredovanje v odškodninskem vprašanju

LONDON, 5. Vedno bolj jasno postaja, da se je angleška vlada odločila za nov poizkus rešitve odškodninskega vprašanja. Pogovor, ki ga je imel min. predsednik z urednikom »Petit Parisien« potrjuje le to mnenje in v Londonu se komentirajo njegove besede z največjim zadoščenjem. Istočasno se smatra ta pogovor kot resen opomin Franciji in Belgiji, posebno v oči gled predstoječim francosko-belgijskim pogajanjem. Vendar bo angleška vlada čakala na belgijske predloge, ki bodo objavljeni v nekoliko dneh, in na pričakovano nemško noto. Se-le ko bo javno mnenje izreкло o teh svojo sodbo, bo Anglija spremenila svoje predloge iz minulega januarja na način, ki bo bolj odgovarjal sedanjemu položaju.

O vsebini nove nemške ponudbe se ve v Londonu prav malo. Zatrjuje se, da bo ta v bistvu boljša od one prejšnje, ki so jo zavezniški kot nezadostno zavrnili. Ker se ne zna še, je vprašanje, ako se bo Nemčiji posrečilo dobiti formulo, ki bi, če že ne sprejemljiva, služila vsaj za podlago pogajanjem za rešitev odškodninskega vprašanja.

Mednarodna komisija za proučevanje nemške ponudbe

LONDON, 5. »Westminster Gazette« poroča, da se bavi ministrski predsednik z mislijo za ustanovitev mednarodne komisije, ki naj bi sodila o sprejemljivosti nemške ponudbe. Nemški kancelar Cuno bi bil pripravljen podvreči se sklepom take komisije.

Baldwin pojde v Pariz

LONDON, 5. V uradnih krogih se širi vest, da se misli Baldwin povrniti k stari zavezniški politiki skupnega nastopanja. Baje pride Baldwin v Pariz o priliki francosko-belgijskih pogovorov.

Nemčija

Spletkarenje generala Ludendorfa

DUNAJ, 5. V Avstriji, na Madžarskem in Bavarskem se je v zadnjem času razvila zelo obsežna akcija za razrušenje političnega položaja in sedanjih državnih mej v Srednji Evropi. Akcija vodi znani legitimist in organizator neveljavi pučev, polkovnik Wolf. General Ludendorff je dosedaj dosledno zanimal vsako svoje sodelovanje pri tem spletkarenju, sedaj pa je prišlo na dan, da je pregledoval tajna, oborožena združenja prevratnikov na Nemškem, posebno na Bavarskem, in da je z voditelji akcije sestavljal poseben načrt za nastopanje. Po tem načrtu bi se morala nekega gotovega dne proglasiti revolucija, katera bi strmoglavila sedanjo republikansko vlado na Nemškem, Bavarska, Južna Nemčija, Avstrija in Madžarska bi ustale, in kateri bi bilo namen, da vzpostavi politični položaj v srednji Evropi, kakor je bil pred vojno. Habsburgovci in Wittelsbachovci naj bi se povrnil na prestole in dobili naj bi nazaj vse zemlje, katerim so prej vladali. Madžarski polkovnik Wolf ima nalogo, da izdela načrt o vojaškem napadu na one kraje v Jugoslaviji, Čehoslovaški in Rumuniji, ki so prej spadali k Madžarski. General Ludendorff je zbral okrog sebe več častnikov, kateri izdelujejo načrte za revolucionarno akcijo in za poznejšo ofenzivo na sosedne države. Socijalistom v Monakovem se je posrečilo dobiti v roke spise ene Ludendorfovih central, katere so objavili. To odkritje je vzbudilo senzacijo, čeravno so bile vse te stvari večinoma že znane.

Demonstracije brezposelnih v Leipzigu

BERLIN, 5. Wolfova agencija poroča iz Leipziga, da so uprizorili večeraj brezposelni demonstracije na raznih točkah mesta. V dveh kavarnah so demonstranti uničili večji del pohištva. Vse trgovine kožu-hovin so zaprte. Delavci so postavili svoje straže v predmestjih, policija je dan in noč pripravljena v vojašnicah.

DNEVNE VESTI

Poslanec Giunta o tržiskih problemih. Včeraj »Piccolo« je objavil pogovor svojega urednika s poslancom Giunta, kateri je najprej omenil na kratko svoj obisk v Podgradu, kjer je bil prisoten pri posvetitvi zastave tamšnje fašistovske sekcije. Dobil je najboljši utis o tamošnjem slovenskem prebivalstvu, katerega odlični člani so ga prosili, naj se pri vladni zanimi za krajevne koristi, izražujoč nado, da pride do premaganja še obstoječih potežkoč, do pristranskih odnosov med obema sosednjima državama, Italijo in Jugoslavijo. »Toda, izjavil sem, je dodal fašistovski poslanec, če se bodo naši sosedje upirali temu, da ustvarijo temelje za prijateljske odnose, za katere delamo in katere želimo, ne bomo mi tisti, ki bi se dali potlačiti.«

Govorec o tržiskem problemu, je g. posl. zatrdil, da je on, Mussolini pripravil pomagati z vsemi sredstvi in na vse načine, v okviru možnosti, pri povzdigi mesta. Toda pred očiti si je treba, da same državne podpore ne bodo vrnilo mestu nekdanjega blagostanja, ampak trnino delu časa in dobra volja denarnih in trgovskih krogov, kateri morajo izvršiti, kar je v njihovi moči. G. poslanec je poudaril, da ponavlja, kar je vedno zatrjeval, da se ni mogoče izreči točno o bodočnosti mesta, dokler ni premagana gospodarska kriza v zaledju in dokler se ne povrne mir na Jutrovo. Tako se bo povzdiga mesta vršila v treh oblikah: državne podpore, domača in tujstva in obnovev trgovine z zaledjem. Pri tem je g. poslanec opozoril na svoje posredovanje v zadnjem času, da se je Avstriji prepustil del obrežja pri Sv. Sobi kot skladišče

Švica

Zasedanje komisije Zveze narodov za revizijo oboroževanj

ZENEVA, 5. Komisija Zveze narodov za revizijo oboroževanj je imela včeraj prvo sejo svojega sedmega zasedanja. Sprejet je bil predlog francoskega delegata, da bi države, ki so se udeležile pomorske konference v Washingtonu, predložile poročila svojih izvedencev v vprašanju vojne s kemičnimi sredstvi. Komisija bo tudi prošla Zvezo narodov, da bo vprašala one države, ki niso njene članice, za pogoje, pod katerimi bi lahko sodelovale z Zvezo narodov, toliko za nadzorovanje prometa, kolikor glede zasebnega izdelovanja orožja.

Konferenca v Lausanni

Nova vprašanja pred političnim odsekom — Turki priznati Castelrosso Italij

LAUSANNE, 5. Včeraj popoldne se je sestel politični odsek. Na dnevnem redu je bilo vprašanje določitve turške meje v Sibiriji. Zavezniške delegacije so sprejele turški predlog za določitve grško-turške meje na črti Talweg-Marica. Ravnotako so zavezniški priznali Turčiji čeri okoli otoka Tenedos. Izmet paša je umaknil pridržke Turčije radi dodelitve otoka Castelrosso Italiji, zakar se mu je načelnik italijanske delegacije zahvalil in dostavil, da vidi v tem činu garancijo za bodoče italijansko-turško prijateljstvo. Turška delegacija se je tudi odpovedala pravicam na otok Ada Lalé, ki ga zahtevate zase Jugoslavija in Rumunija. Sankcijonirani so bili nato sklepi glede Libije. Dosegel se je sporazum tudi glede garancij v sodstvu tujcev v Turčiji.

Španska

Posledice stavke uslužbencev pri prevozu

BARCELONA, 5. Položaj stavke delavcev pri prevozu je stacionaren. Radi pomanjkanja sirovin je število brezposelnih zelo naraslo. Civilni guverner se je pogajal z gospodarji in delavci ter je izjavil častnikarjem, da je pripravljen za usiliti rešitev tega spora, ako ga bodo prisilile k temu razmere mesta.

Turčija

Napadi na grškega patrijarha v Carigradu.

PARIZ, 5. Iz Carigrada poročajo, da je pravoslavni kongres sklenil energično protestirati proti vedno se ponavljajočim napadom na patrijarha v Carigradu. Patrijarh sam je protestiral pri zastopnikih zavezniških vlad, ki so zagrozili turškemu delegatu v Carigradu, da bodo zavezniške čete prevzele policijo mesta, ako se bodo ti napadi še ponavljali.

Visoki francoski komisar je protestiral proti zapretilu atenske banke v Carigradu ter zahteval njeno takojšnjo odprete, ker je ta banka velike važnosti za splošneinterese Carigrada.

Japonska

Japonska o svojih odnosih z Rusijo

TOKIO, 5. Sovjetska Rusija bo morala sprejeti pogoje, predložene ji od japonske vlade, pred vzpostavitvijo diplomatskih odnosov med obema državama. Reuterjeva agencija doznava iz dobro poučenih japonskih krogov, da namerava Japonska obnoviti svoje odnose z Rusijo, da pa ne bo sklenila z njo nobenega dogovora brez predhodnega posvetovanja z Ameriko in Anglijo.

Kardinal Soldevila umorjen

SARAGOZA, 5. V okolici Saragoze, pred vratni samostana Casabianca, sta včeraj dva neznanca izstrelila 12 strelcev iz revolverja na kardinala Soldevilo y Romero, baš ko je s svojim strežnikom stopil iz avtomobila. Kardinal je ostal na mestu mrtev, njegov strežnik je bil smrtno sofer pa lahko ranjen. V vsem mestu je nastala velika žalost.

Italija

Burna razprava o kolonijalni politiki v parlamentu

RIM, 5. Včerajšnja seja je bila otvorena ob 15. V začetku seje je prišlo med razpravo o nekaterih naslikih do prerekanj med fašisti in socialisti. Nato je Amendola, bivši minister za kolonije v Factovem kabinetu, interpeliral kolonijalnega ministra o položaju v Libiji. Minister Federzoni je pojasnil vzroke, ki so sedanjo vlado dovedli do nedavnih oboroženih akcij v kolonijah in k imenovanju generala Buongiovannija za novega guvernerja. Amendola je zavrnil trditve sedanjega kolonijalnega ministra, da je vodil napram domorodcem v kolonijah politiko popustljivosti. Razprava o tej zadevi je trajala do 20. ure, naker je bila seja zaključena.

Obsojeni radi ricinovega olja

TERNI, 5. V Spoletu se je izvršil proces proti dvanajstim fašistom, ki so prisilili nekoga župnika, da je izpil 250 gr ricinovega olja. Oni, ki so ta čin izvršili, so dobili po 2 leti ječe, drugi, ki so obtoženi, da so hujskali k temu činu, pa po 3 leta. Ti poslednji morajo plačati tudi vse škode in stroške procesa.

Zrakoplovna nesreča.

TRIPOLI, 5. Vsed neznanj vzrokov je letalo Caproni, ki je potovalo iz Siten v Homs, padlo z višine 30 metrov. Pilota, poročnika Preta in Rossetti, opazovalca Vittorini in Bertazzoni so pri tem zgubili življenje; civilni motorist Apoloni je bil ranjen. Nesreča je napravila v mestu velik utis; pripravljajo se veličasten pogreb.

Pet delavcev žrtve eksplozije.

GENOVA, 5. Strašna nesreča se je dogodila včeraj v San Pier d'Areni. Tu je okoli 15. ure 10 delavcev razkladalo nekoliko vagonov železa, ostankov iz vojne. Naenkrat se je zasilil silen pok. Eden vagonov je šel na kose in kosi železa so iz njega jeli frčati z veliko silo na vse strani. Ko se je vse poleglo, so navzoči ljudje zagledali na tleh štiri mrtve delavce, peti je, težko ranjen, umrl na poti v bolnišnico. Dva težko ranjena se borita s smrtjo.

Jugoslavija

Politična situacija — Radićeve izjave o položaju

BELGRAD, 4. Vesti o predstojećem prelomu z Radićem se trajno vzdržujejo. Sicer se demantira, da je prišlo v ministrstvom svetu povodom poročila pokr. namestnika Cimića do konfliktov in tudi odpust za greškega kotarskega predstojnika baje še ni izvršen, temveč je le odročena preskava, toda že dogodki v parlamentu dokazujejo, da se je polastila obeh sporazumskih strank velika nervoznost. Med spahovci in radikali je prišlo danes do hudih konfliktov, SLS pa so celo interpelirali vlado zaradi neudeležbe na Telovi procesiji.

Mnogo se danes razpravlja o intervjuju, ki ga je dal Radić nekemu zagrebškemu listu kot »avtentično informacijo« o položaju. Radić poudarja, da je situacija poslabšana. Pokrajinski namestnik skuša očitno po naročilu izvajati pritisk na Radićeve poslance konference z drjem. Pelešem pa so Radića uverile, da vlada napačno gleda na celi problem. Bodoče volitve naj bi se uvelde pod parolo sporazuma, vlada pa menda misli, da bi mogla biti baza takega sporazuma tudi vidovdanska ustava. Pašić hoče izvesti »parcelacijo«, meni pa naj bi se potem spojilo več oblasti v eno upravno celoto. To je navčno. Vlada tudi ne izvaja »protokola« ter krši svojo besedo. Polemična nota deklaracije proti Hrvatom je slabo znamenje. Radić sicer še ni obupal, smatra pa, da bi bila nujno potrebna nova konferenca, morda v kakem kopališču.

Danes je dobil posl. Korošec od Radića poziv, da naj pride čim preje v Zagreb na nove dogovore. Dr. Korošec se bo odzval te dni ter skuša od radikalov dobiti pomirljive izjave.

Mnogo se v parlamentu govori o novih davkih. Vlada hoče s finančnim zakonom k proračunu za leto 1923-24 odnosno najbrž že z budžetnim provizorijem uvesti »izredne začasne doklade« na obstoječe

To sovraštvo proti vsem v vsem je znak elastičnosti in strahu. — Omeniš, da na liberalni strani in tudi v nekaterih demokratičnih skupinah gojijo osebno zaupanje do ministrskega predsednika, je izjavil poslanec Misuri: Čudno je, da se zastopniki narodnih strank v Rimu klanjajo ministrskemu predsedniku, da pa istočasno podprejo voditelja fašizma in lokalni listi postopajo z istimi močmi kot z nezakleženimi gosti v njih lastni domovini ter da z mladeniško nepremišljenostjo hočejo trgati niti zvez, ki jih spleta glavni vlade!

Narodni milici priznava poslanec Misuri velike zasluge, vidi pa tudi na nji pogoške, ki vzbujajo bojznanje. Meni je: »Kazmerje med milico in vojsko še ni rešeno. Častniki vojske, ki morajo gledati, kako njih nekdanji podrejeni zavzemajo v milici najvišje čine, delajo trpke primere in mislijo na novo ocenjevanje, ki se zdi nemogoče ob današnjih razmerah. Ohranitev narodne milice bi bila težka pogoška in bi mogla postati vir novih nevarnih sporov in neozdravljivega sovraštva. Treba je misliti, če zdaj na uvrščenju črnih srac v vojsko. — Vsak objektivno sočeč človek poroča, da je poslanec Misuri sicer precej odločno zarezal s svojim kritičnim nožem, da pa ni v njegovih izjavah nobene besede, ki bi kazala na sovraštvo proti ministrskemu predsedniku ali proti fašizmu kot takemu. S tem pa da je grajal nekatere nedostatke na njem, se ni pregrešil proti disciplini, niti ni hotel zrahljati sestave njegove, marveč bi jo hotel očistiti in s tem utrditi. Da pa je vendar nastal radi tega govora tolik vihar, ki se je razmahnil celo v osebna preganjanja tistih, ki soglašajo z Misurijem, je znak, ki le potrjuje, da je čiščenje duševnosti res potrebno.

Na adresi nemških socialističnih demokratov piše čisti socialistični poslanec dr. L. Winter v »Pravo Lido«: »Ali more pameten človek misliti, da se more medsebojno razpoloženje obeh strank — nemške in češke socialne demokracije — zboljšati, če nam očitajo izdajstvo na socializmu in če smo prisiljeni odgovarjati na taka očitanja? Mesto uspeha, so prinesli nemški socialisti demokracije domov (s kongresa v Hamburgu) le poglabljeno spopad med češkim in nemškim delavskim gibanjem. Čehoslovaško delavstvo si bo moralo močno prizadevati, da uduši svoje ogorčenje radi takega postopanja nemških socialističnih demokratov. Potrebna bo velika diplomatska sposobnost komisije, da se premosti ta prepad. — Nas zanimajo te polemike med nemškimi in češkimi socialističnimi demokrati, ker nam vzbujajo spomine na nekdanje čase, ko smo bili mi v neprestanih borbah z »jugoslovensko« soc. demokracijo ravno zato, ker je ta poslednja istotako zahtevala od slovenskih socialistov kakor sedaj nemška od češkov — naj se ne tužijo Slovence, če hočejo biti pravi socialisti! In kakor je sedaj tako krivo tolmačenje pojma in nalog socializma odprlo prepad med češkim in nemškim socialisti, tako je nekdanje zanižanje narodnega vprašanja odganjalo od socialistične stranke, ker se niso hoteli izneveriti svoji narodnosti. Kakor sedaj nemški, tako se niso mogli nekdanji italijanski socialisti v naših krajih nikoli otrestiti domišljije o neki superioritosti svojega plemena napram pristašem druge narodnosti. »Naši« pa so morali le pritrjevati! Kakor se ta greh sedaj mašuje nad nemškimi socialisti na Češkem, tako je pri nas škodoval proletarskem gibanju, ker mu je odrezal tisoče našega delavstva.

Dostavljanje pismenske pošte od praznikov. Minister za pošto in brzojav je izdal proglas za točno izvrševanje namenskega odloka z dne 26. januarja 1919. št. 67, ki odreja za praznike enkratno dostavljanje pismenske pošte na dom.

Dodatna pristojbina pri telefoničnih pogovorih z inozemstvom. Tržaški poštni komisar javlja, da se je zvišala dodatna pristojbina pri telefoničnih pogovorih z Avstrijo, Čehoslovaško in Švico počenši s 1. junija t. l. od 310 na 320 odstotkov.

Počitniška akcija za slabotno dečo. Na poziv »Ženskega dobrodelnega združenja« v Trstu v nedeljski številki našega lista, za sprejem slabotne deče iz Trsta čez počitnice na deželo, sta se že odzvala: gosp. Stepančič Ivan, zid. mojster v Renčah in Marija Bošnjanc in Vel. Bukovici. Želeli je, da bi še mnoge družine sledile temu zgledu.

»Lavoratore« zaplenjen. Včerajšnji »Lavoratore« je bil od oblasti zaplenjen vsled ostrega pisanja z ozirom na nedeljske dogodke.

Izseljevanje v ameriške Zedinjene države. Tržaško tajništvo Uduženja za pomoč italijanskim izseljencem »Opera Bonomelli« javlja: V fiskalnem letu 1923—1924 se more izseliti v Zedinjene države 42.000 italijanskih državljanov. Izseljeniški inspektorati so dne 17. maja t. l. zaključili vpisovanje potnikov, ki se želijo izseliti v Zedinjene države. Vsi oni, ki mislijo, da se lahko preselijo in ki niso še poslali tozadevne prošnje na pristojni inspektorat morajo poslati prošnjo naravnost na kr. generalni izseljeniški komisar (R. Commissariato Generale dell'emigrazione) Rim, Via Buoncompagni 30. Prošnja je kolka prosta, listin ni treba priložiti. — Ker inspektorati dobivajo dnevno dopise in priporočila, da bi se že uležene prošnje rešile, se prizadevajo opozarjati, da bodo vse prošnje rešene po vrsti, kakor so bile vlozene in da je treba vsled tega potrpljenja. — Prizadevati ne smejo dati denarja zastopnikom paroplovnih družb ali drugim osebam, ki bi jim obljubljale, da jim bodo pre-

skrbele ukrcanje, ker so take obljube sleparske.

Javna kopalnica v Trstu so odprta. Urniki je za mesec junij in julij od 6. do 21., a za avgust in september od 6. do 20. ure. Kopalnice pri svetilniku je določeno samo za vojaštvo vsak ponedeljek in petek od 6. do 8. ter vsako sredo in soboto od 14.30 do 16. ure; kopalnice pri Sv. Soboti pa vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 16.30. Pristop v kopalnice pri Sv. Andreju je urejen na sledeči način: Ob delavskih: 6—8 moški, 8—11 mestno sirotišče, 11—14 ženske in otroci, 14—18 mestno sirotišče, 18—21 moški; ob prazniških: 6—8 moški, 8—13 mestno sirotišče, 13—18 ženske in otroci, 18—21 moški.

Odhod letnika 1903. k vojakom. Novinci letnika 1903, ki so bili puščeni na začasnem dopustu, ker so se izkazali s spričevalom predvojaške izobrazbe, morajo oditi pod orožje 5. junija. Oni, ki mislijo obiskovati častniško šolo, bodisi da imajo pogoje zato, ali so prosili za pripustitev k izpitu splošne izobrazbe, ostanejo še nadalje na dopustu. Vesti o posebnih vpoklicih k vojakom so brez vsake podlage.

Društvene vesti

Dramatični odsek šentjakobske Čitalnice vabi svoje člane na prvo vajo za prihodnjo sezono, ki se bo vršila danes, 6. t. m. ob 20. v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Obenem so vabljivi vsi oni, ki se zanimajo za dramatiko. Glasbena inštitucija. Dr. Vitočič ob 19.30 odbojstva seja.

Šentjakobska Čitalnica priredi v nedeljo dne 10. junija izlet v Slivje. Skupni odhod točno ob 4. in pol zjutraj izpred šentjakobske cerkve na postajo pri Sv. Ani. Vsi člani in prijatelji društva, kateri se nameravajo udeležiti tega izleta in se niso še prijavili, naj se prijavijo danes v sredo od 8.—10. ure zvečer v dvorani DKD pri Sv. Jakobu zaradi skupnega obeda. — Odbor.

Javna knjižnica šentjakobske Čitalnice ob 10. junija zaprta radi društvenega izleta. Opozarjajo se pa člani in članice, da bo knjižnica izvanredno odprta v soboto zvečer od 8. do 9. ure. — Odbor.

Pevsko društvo »Slava«. Danes odborova seja.

Iz tržaškega življenja

Odmevi krvavih dogodkov pretekle nedelje — Prvi komunistični občinski svetovalec skrivnostno izginil — Atentat z bombo na urade komunističnega lista »Il Lavoratore«

Po umoru fašista Crena in po zagonezni smrti komuniste Bercija utegne biti pomembno dejstvo, da je od nedelje zvečer izginil bivši komunistični občinski svetnik Anton Ribarich, star 26 let, stanujoč v ulici Montecchi št. 2. Okoli 23ih zvečer se je namreč pojavila v njegovem stanovanju gruča mladeničev, ki so povprašali po njem. Ko se je Ribarich, ki je bil tedaj doma, odzval, so ga mladeniči povabili, naj gre z njimi. Ribarich je odšel z njimi; od tedaj nimajo njegovi domači nobene vesti od njega. Njegova mati, ki je nekaj časa zaman čakala, da se povrne, je končno naznanila zadevo na kvesturi. Vsled tega so policijski agenti začeli iskati Ribaricha v različnih predmestjih in v mestni okolici, sploh povsod, kjer so pač mislili, da najdemo kakšno sled o njemu, toda zaman.

Ribarich je bil znan komunist in je bil pri zadnjih občinskih volitvah izvoljen za občinskega svetnika komunistične manjšine. Bil je svetovalec tudi zamočan v proces zaradi umora fašista Olivaresa; obravnava se je zaključila pred kratkim in Ribarich je bil oproščen.

Kot posledico nedeljskih dogodkov je mogoče smatrati tudi atentat na prostore komunističnega lista »Il Lavoratore«, ki se nahajajo v ulici Maioflica. Okoli 20ih je namreč neki mladenič vrgetel v prostore in-seratnega oddelka omenjenega lista bombo, ki se je razpočila z močnim pokom. V tem času so se v in-seratnem oddelku nahajale štiri osebe, ki so bile vse več ali manj ranjene od drobecv bombe. Ranjenci so: Marijan Caneva, star 26 let, mehanik, stanujoč v ulici Trento št. 16; komunistični občinski svetnik Emilij Apollonio; upravni uradnik Karel Codre, star 23 let, in neki Bradaschia, ki se je samo slučajno nahajal tam notri. Prvi je bil ranjen na levi roki, drugi na eni nogi, Codre na glavi in Bradaschia na desni roki. Caneva in Codre sta se zatekla v mestno bolnišnico, kjer jima je zdravnik obvezal rane; ostala dva sta zadobila le majhne praske, zato se nista podala v mestno bolnišnico.

Kake tri ure prej se je bil pojavil v prostorih in-seratnega oddelka mladenič, ki je iz kakšnega podlega vzroka ga je njegova žena vzela in po tem, kar se je zgodilo, je globoko občutil svojo sramoto in nesrečo. Župnik kraja je obljubil, da ne izgubi mesta ne svojih zaščitnikov.

Toda Catherick je imel preveč ponosa v sebi, kot — so govorili nekateri — meni pa se zdi, da je imel preveč čustvenosti, gospod — da bi se srečal s sosedi. Rajši je hotel poskusiti, da pozabi na svojo nesrečo z drugim življenjem. Pisal je mojemu možu, predno je zapustil Anglijo in potem še enkrat, ko se je ustanovil v Ameriki, kjer mu je šlo prav dobro. In tam živi še zdaj, kolikor mi je znano; in prav nič verjetno ni, da ga bo kdo izmed nas videl tu na Anglijskem — najmanj pa njegova hudobna žena.

Kaj se je zgodilo z gospodom Persivalom? sem vprašal. Ali je ostal v okolici? O ne, gospod. Tla so mu postala tu prevroča. Tistega večera, ko je izbruhnil skandal, so ga ališali, kako se je na glas prepil z gospo Catherick in naslednje jutro je šel proč. In gospa Catherick? Vendar ni ostala še dalje v vasi in med ljudmi, ki so poznali njeno sramoto?

Ostala je, gospod. Bila je tako zakrknjena in brezčutna, da je ljubavila mnenju vseh sosedov. Kakemu človeku, pričenši z župnikom, je izjavila, da je postala žrtev strašne zmote in da je ne bodo vse vaše klepetulje in obrekovalke prepodile iz vasi, kakor da bi bila kriva. Ves čas, kar sem ga prebila v Alt-

imel v rokah predmet podoben bombi. Vprašal je osebo, ki so se nahajale notri, če so vsi komunisti, in ko mu je nekdo pritrdil, je odgovoril, je mladenič stopil na ulico ter zavijtel roko, v kateri je držal skrivnostni predmet, z očividnim namenom, da bi ga vrgetel notri. To nakano je opazil nekdo izmed uslužbencev lista, ki je naglo potegnil dol železni zastor pred vratmi in tako preprečil atentat.

Pogreb ubitega vojaka nacionalne milice Angela Crena. Včeraj popoldne ob 16ih se je z veliko slovesnostjo vršil pogreb ubitega fašista Angela Crena. Truplo je bilo izpostavljeno v žalno opremljeni sobi vojašnice nacionalne milice, ki se nahaja v ulici Ferriera. Zalnega spreveda se je udeležilo veliko občinstva in mnogo vojakov nacionalne milice z godbo.

Poskusen samomor. Včeraj popoldne je hotela končati z življenjem 37-letna zasebnica Valentina Maini, stanujoča v ulici Solitario št. 13. S tem namenom je zanela v svoji sobi v železni ponvi nekoliko oglja, zaprla okna in vrata, legla na posteljo ter čakala smrt. A smrt ni prišla, ker domači so se pravočasno zapazili njeno nezdravo početanje. Udri so v sobo in nato poklicali na lice mesta zdravnika rešilne postaje, ki je kmalu spravil žensko iz nevarnosti. Ker je pa imela še hud živčni napad, so jo prepeljali v mestno bolnišnico.

Čuden način plačevanja najemnine. Zasebnica Ana Ruppert, stara 58 let, lastnica hiše št. 419 v ulici Pendice di Scorcio, je včeraj popoldne šla terjat najemnino k nekemu najemniku, stanujočemu v isti hiši. To menda ni bilo najemniku preveč po godu, kajti namesto da bi izplačal zahtevano najemnino, je mož udaril Ruppertovo z velikim kuhinjskim nožem po glavi. Žensko je takoj obšla kri. Začela je klicati na pomoč in prihiteli so ljudje, ki so poklicali telefonično na lice mesta zdravnika rešilne postaje. Ta je ženski obvezal par centimetrov dolgo, do kosti segajočo rano na čelu ter jo nato na njeno željo prepustil domači oskrbi. Na lice mesta so prihiteli tudi orožniki, ki so nasilnega najemnika aretirali.

Nevarna igra. Šolar Karel Bertoli, star 12 let, stanujoč pri Sv. Ani št. 50, se je včeraj popoldne igral na cesti v bližini svojega doma z nerazpočenim puščkim nabojem. Da bi ga izpraznil, je tolkel po njem s kamnom in pri tem se je naj bolj razpočil. Drobci so dečka ranili na več mestih in po obeh rokah. Mali neprevidnež je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta. Nato je bil ranjenec prepeljan v mestno bolnišnico. Okreval bo v 14 dneh.

Vesti z Gorškega

Vipava. Vipavska čitalnica uprizaro dne 10. junija ob 3. uri popoldne v dvorani g. Hrovatinove veselice trojezanko: Charlejeva teta. Po igri bo prosta zabava.

Selo na Vipavskem. Bralno društvo v Selu priredi dne 8. julija t. l. na shod sv. Cirila in Metoda veselico z bogatim spredom. Prosimo vsa sosednja bratska društva, da to upoštevajo in ne prirejajo isti dan veselice. — Odbor.

Književnost in umetnost

Ljubljanski Zvon prinaša v svoji 5. številki vsebino: 1.) Otokar Brezina - Igo Gruden: Množica; 2.) Ferdo Kozak: Moj zvez; 3.) Marija Kmetova: Poezija »Mlade Poljske« (koniec); 4.) Janko Glaser: Moj ded; 5.) Alojz Kraigher: Martin Klobasa; 6.) Vavlar Burian: Otokar Brezina. (Koniec prih.); 7.) Dr. Iv. Lah: Nazori o polkiču slovanstva. (Koniec); 8.) Miran Jarc: Črni čarodeji. (Dolge prih.); 9.) Književna poročila: Dr. Jos. Tominec: Dr. Ivan Prijatelj: Jurčičevih zbranih spisov III. zvezek. (Koniec prih.); 10.) Dr. Fr. Ilesič: Prispevek k zgodovini slovensko-srbskih literarnih odnosov. (Koniec). — J. Kelemina: Miloš Gjurič: Filozofija panhumanizma. (Koniec prih.). — Miran Jarc: Branislav Gj. Nušić: Navaden človek. — Jak. Zupančič: A. Benčević: Slovensko-latinsko-nemški »Rastlinski imenik« slovenskih dežel. — 10.) Kronika: Vojslav Mole: XXV. umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu.

Občinski in deželni zakon. Narodna knjižarna v Gorici je izdala ravnokar pod gornjim naslovom prevod italijanskega občinskega in pokrajinskega zakona, ki je bil v začetku tekočega leta raztegnjen na nove pokrajine. Knjiga, ki obsega 160 strani, je lično opremljena in stane broširana 12 lir. Narodna knjižarna je napravila z izdajo tega prevoda brezdvomno veliko uslugo našim županstvom po deželi, katerim je na ta način podan novi občinski in pokrajinski zakon v poljudni in dobri slovenski prestavi. Vsled tega ne bo smela ta knjiga manjkati v nobeni občinski upravi naših krajev ter jo priporočamo sploh našim ljudem, ki se želijo seznaniti z novim občinskim in pokrajinskim redom. (V tem prevodu welminghamu, je ostala tam, in ko so pričeli zidati novo mesto in se je večina izselila tja, se je preselila tudi ona tja, kakor da se je zaklela ostati med njimi v pohujšanje.

Kako se je vsa ta leta preživljala? sem vprašal. Ali je bil njen mož pripravljen in voljan jo podpirati? Oboje, gospod, je rekla gospa Clements. Toda ona ni sprejela niti vinarja od njega. Ko je umrl moj dobri mož in mi vse zapustil, je prišlo tudi Catherickovo pismo z ostalo zapuščino v moje roke. In jaz sem ji rekla, naj mi pove, če bi bila v potrebi. »Če bi bila kdaj v potrebi, tedaj bodo o tem poprej vsi Angleži zvedeli, predno bi jaz to Cathericku ali komurkoli njegovih prijateljev povedala. Zapišite si ta odgovor, in sporočite nje m u ta odgovor, če bi vam še kdaj pisal.

Ali mislite, da je imela kaj svojega premoženja? Prav malo, gospod, če je sploh kaj imela. Pravili so, in bojim se da je bila resnica, da ji je gospod Persival skrivaj pošiljal sredstva za preživljanje.

Zamislil sem se. Nisem si mogel razložiti okolnosti, da je mežnarjeva za krivo spoznana žena ostala proste volje v kraju svoje sramote. Gospa Clements mi je rekla, da je hotela gospo Catherick na ta način dokazati svojo nedolžnost, toda ta razlaga me ni zadovoljila. Verjetneje in bolj naravna domneva je bila ta, da ni ona o tej stvari zela iz svoje proste volje odločevati, kot je zamerjala.

je bila žal sprejeta beseda »dežela« mesto »pokrajinski« za italijansko »provincia«, kar pa je napačno in bi bilo želeli, da se v drugi izdaji popravi. Dežela je »regione«.)

Sport

Enajsta kolesarska dirka krog in krog Italije. Danes popoldne prispejo v Trst dirkači, kateri se udeležujejo te tradicionalne velike dirke. Cilj bo v Barkovljah. V Trstu se je sestavil poseben odbor iz odličnih oseb vseh stanov, ki bo priredil dirkačem primeren sprejem. Ker je etapa dirke Bologna - Trst ena zadnjih in ker se poglaviti dirkači trdo borijo za prvo mesto (med znanimi dirkačema Girardengom in Burnnerom je dosedaj le 36 sekund razlike), bo ta dirka toliko ob cilju v Barkovljah kolikor na progi od Gorice do Trsta gotovo zelo zanimiva.

Krakov: Jugoslovanski državni nogometni reprezentanci se je posrečilo revanširati se za poraz, ki ga je lani na domačih tleh, v Zagrebu, doživela od strani poljske reprezentance. V nedeljo je jugosl. reprezentanca porazila v Krakovu poljsko reprezentanco z 2:1. Sušak: S. K. Primorje (Ljubljana): Viktorija (Sušak) 1:0.

Dunaj: Prvenstveno tekmovanje je v nedeljo doseglo svoj višek s tekmo dveh vodilnih klubov, Amateurjev in Rapida. Zmagali so Amateurji z 2:0. Bazel: Nemčija: Švica 2:1.

Gospodarstvo

Pogajanja med jugoslovanskimi bankami za strnitev. Vsled pomanjkanja gotovine in vsled raznih težkoč, s katerimi se mora boriti mnogo bank v Jugoslaviji, so se začela med posameznimi bankami pogajanja za strnitev. Posebno srednje in manjše banke stremijo za strnitvijo. Pogajanja za strnitev se vršijo med Balkansko banko in Zagrebško banko kakor tudi med hrvatsko eskomptno banko in Brodsko eskomptno banko.

DAROV

Gospa Milica Medveščekova iz Gorice je poslala »Sol. društvu« L 54.50 nabranih v namenu dneva za »Našo dečo«.

G. Drago Bandelj daruje L 20, g. Pertot dodá L 10; skupaj L 30 za »Sol. društvo.« Srčna hvala vsem!

Borzna poročila.

Tečaj:	Trst, dne 5. junija 1923.
Cosulich	320
Dalmatija	342
Gerolmich	1335
Libera Trieste	420
Lloyd	1405
Marina	650
Martini	130
Oceania	185
Premuda	710
Trilovic	284
Ampela	500
Cement Dalmatija	333
Cement Spalato	251

Valuta na tržaškem trgu.		
ogrške krome	0.35	0.40
avstrijske krome	0.0295	0.0310
čehoslovaške krome	64.50	65.50
dinarji	25.90	26.30
leji	11.60	12.25
marke	0.0325	0.0340
dolarji	21.50	21.60
francoski franki	138.75	139.25
avstrijski franki	389.50	392.50
angleški funti papirnati	99.50	99.90

Tonči Širca

Janko Gnezda

poročena

Dutovlje-Unec Jugoslavija, 6. 6. 1923.

304

Mali oglasi

MLEKARNA se proda po nizki ceni. Pojasnila Via Guardia 27, II., levo. 792

SLUŽKINJO, pridno, išče za takoj gospod sam (trgovca), na deželi. Naslov pri upravnistvu. 793

KRONE 1.74, goldinarji 4.64, 20-kronski komad L 84. Zlatarnica Ponte della Fabbra (pri trgu Goldoni). 795

GOSTILNA s koncesijo in inventarjem, sočivnatim in senčnatim vrtom, na železniški postaji Opatija-Matule, se radi preselitev takoj proda po nizki ceni. Pojasnila daje posredovalec A. Pegan, Matule, Istra. (794)

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

POZOR! Krone, koral, zlato, platin in zobovje pe najvišjih cenah plačuje edini grošiat Belleli Vita, via Madonna 10, I. 32

KRONE L 1.75, goldinarje L 4.65, 20-kronski zlati 83. — Via Pondeas 6, I. 44

Gospodinje, Vam to velja!

Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine »PEKA-TETE«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo. 41/6

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leop. Mraček

Corso Vitt. Em. 24, I. 286

Zobovje zlato in iz kaučuka.

SKLADIŠČE

octove kisline, žvepia in modre galice. 228

ANTON GAMBEL

Trst — Via Coroneo št. 1 a — Trst

Velika zaloga vina, žganja in likerjev

JAKOB PERHAUC

ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-86.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski tropinovec, kraški brinjevec in krajski silivovec.

Lasni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec šumeči istrski reosk Lacrima Cristi in druga. Specialiteta: Jajčji konjak in Crema marsala let arznovrstni likerji in sirupi, kakor pristni malinogvec in drugi. (50)

Odhodi in prihodi vlakov

JUŽNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Červinjan, Portogruaro - Benetke. Odhodi: 0.15 o.; 5.— eks.; 5.35 brz.; 9.40 o.; 10.10 brz.; 14.— eks.; 15.40 o.; 18.— o.; 19.05 eks.

Dohodi: 0.40 eks.; 5.40 o.; 8.15 o.; 10.05 eks.; 14.— brz.; 15.40 eks.; 19.23 o.; 23.25 eks.

Trst, Gorica, Kormin, Videm (Udine).

Odhodi: 6.05 o.; 8.— o.; 9.40 o.; 13.10 o.; 16.40 brz.; 18.— o.

Dohodi: 8.15 o.; 10.45 o.; 12.40 brz.; 16.50 o.; 18.50 o.; 22.45 o.

Trst, Nabrežina, Divača, St. Peter, Postojna.

Odhodi: 0.40 eks.; 5.15 brz.; 7.00 brz. 8.30 o.; 11.00 brz.; 16.10 o.; 19.45 brz.

Dohodi: 3.30 eks.; 7.15 o.; 9.25 brz.; 12.20 o.; 18.30 brz.; 20.30 o.; 21.20 brz.; 23.50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državni).

Trst, Koper, Buje, Poreč. Odhodi: 5.40, 8.50*, 12.35, 18.30*. Dohodi: 8.30*, 12.30, 17.55*, 21.25.

Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5.35 brz.; 6.10 o.; 16.30 brz.; 17.25 o.

Dohodi: 7.45 o.; 12.25 brz.; 21.15 o.; 23.45 brz.

Trst, Hrpelje, Buzet, Pula.

Odhodi: 5.25 o.; 12.55* brz.; 18.25 o.

Dohodi: 7.35, 10.05 o.; 15.50* brz.; 21.32 o.

* Ne vozi ob nedeljah.

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

IZPOVEDBE GOSPICE HALCOMBE

Da, gospod, Ana je rodila v mesecu juniju tisočosemdesetindvajsetega leta, in on je prišel, če se ne motim, koncem aprila ali v začetku maja.

Ali je bil vsem tu? Tudi gospo Catherick in ostalim sosedom?

Tako se je mislilo spoočeka, gospod. Ko pa je skandal izbruhnil, ni verjel nobeden človek več, da sta sli bila tuja. Catherick je namreč preseneten nekega dne svojo ženo v zaupljivem razgovoru z gospodom Persivalom pred zakristijo cerkve. Gospod Persival se je branil v presenečenju in zmedni na takšen način, da je bila njegova krivda očitna. Ubogi Catherick (ki je bil naglega temperamenta, kot sem vam že povedala) je zbesnel nad svojo sramoto in je udaril gospoda Persivala. Toda mož, ki se je nad njim tako pregrešil, je bil žalibog močnejši in ga je strašno pretepel in zdela, predno so ju mogli sosede, ki jih je hrup prikal, ločiti. To se je vršilo proti večeru in še pred nočjo, ko se je moj mož podal k njemu, se je pobral in odšel, da živa duša ni vedela kam. Nihče v vseh vasi ga ni nikoli več videl. Catherick je vedel zdaj predobro,